

Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy

plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, tel. (022) 443 10 00, 443 10 01, faks (022) 443 10 02
www.um.warszawa.pl

C-P-IV-B. 03321. 2013. KAJ

Warszawa, dnia 11 września 2013 r.

Pan Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

W nawiązaniu do pisma Pana Przewodniczącego z dnia 6 sierpnia 2013 r., znak: BPS/KU-034/410/3./13, zawierającego prośbę o opinię w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji (druk senacki nr 410) oraz oceny skutków finansowych wejścia tej ustawy w życie, pragnę przedstawić co następuje.

Przedstawiony projekt ustawy jest niezwykle oczekiwany i potrzebny dla Miasta Stołecznego Warszawy i jego mieszkańców, a także następców prawnych dawnych właścicieli gruntów warszawskich. Uchwalona ustawa pozwoli bowiem na zaspokojenie części (już wymagalnej) roszczeń odszkodowawczych dawnych właścicieli gruntów warszawskich i ich następców prawnych.

Należy zaznaczyć, że w 1990 r. samorząd warszawski został wyposażony w grunty obciążone ówczesnie roszczeniami dawnych właścicieli hipotecznych i ich następców prawnych dotyczącymi zwrotu gruntów bądź wypłaty odszkodowań w trybie dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279) oraz w trybie art. 89 i 90 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. Nr 22, poz. 99), które to przepisy zostały zastąpione przez art. 214 i 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651) bez zabezpieczenia ustawowego źródła finansowania specyficznych zadań dla jednostki samorządu terytorialnego.

Warszawa wydatkowała z tego tytułu w latach 2011-2012 średnio po 207 mln rocznie. Dla porównania wszystkie odszkodowania w skali całego kraju zrealizowane z Funduszu Reprywatyzacji wyniosły w latach 2010-2012 średnio 195 mln rocznie.

Jednocześnie w myśl przepisów art. 29 i 30 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 z późn. zm.), poczynając od 2004 r. Warszawa jest zobowiązana do dokonywania wpłat do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin i powiatów. Wydatki Warszawy z tego tytułu w latach 2011-2012 wyniosły średniorocznie 872,5 mln zł – co stanowiło 8,4% dochodów bieżących Miasta (7,5% dochodów ogółem). Ponadto utrzymujące się od IV kwartału 2008 r. pogorszenie koniunktury w gospodarce, w połączeniu ze zmianami systemowymi w systemie podatkowym (m.in. obniżenie skali podatkowej w PIT), skutkuje załamaniem się podstawowych źródeł dochodów Warszawy, w szczególności wpływów z udziału w podatkach dochodowych od osób fizycznych PIT i osób prawnych CIT oraz z podatku od czynności cywilnoprawnych PCC. Dochody z PIT zrealizowane w 2012 roku sięgnęły poziomu 2008 roku, czyli poziomu sprzed czterech lat, wykazując w latach 2009-2011 nominalny spadek poniżej wielkości z 2008 roku. Wpływy z CIT w 2012 roku uległy obniżeniu o 34% w porównaniu z 2008 rokiem, natomiast dochody z PCC zrealizowane w 2012 roku były aż o 70% niższe w stosunku do rekordowego 2007 roku. Także realizacja dochodów w roku bieżącym nie wykazuje symptomów poprawy. W okresie ośmiu miesięcy br. dochody z PIT, CIT i PCC były niższe od planowanych odpowiednio o 4,2%, 39,1% i 8,2%.

W roku 2013 sądy administracyjne orzekły bezczynność Prezydenta m.st. Warszawy w sprawach odszkodowań szacowanych na kwotę 644 mln zł. Wobec rygorów ustawowych wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) określonych w art. 242 – zasada zrównoważonego budżetu bieżącego oraz art. 243 – nowe zasady ustalania limitu obciążeń budżetowych związanych z obsługą długu m.st. Warszawy, nie jest w stanie zabezpieczyć w budżecie środków na wypłatę powyższych odszkodowań. Łącznie w latach 2009-2012 Miasto wypłaciło odszkodowania na sumę blisko 500 mln zł.

Odnosząc się do szczegółowych rozwiązań projektowanej nowelizacji pozwalam sobie podnieść, co następuje:

- 1) środki, o których mowa w ust. 4c, przeznaczone będą wyłącznie na wypłatę odszkodowań ustalonych decyzjami administracyjnymi Prezydenta m.st. Warszawy wydanymi na podstawie art. 215 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r., Nr 102, poz. 651 z późn. zm.),

- 2) w ust. 4c ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, proponuję skreślenie słowa „do” przed kwotą „200.000.000 złotych”, co pozwoli na precyzyjne określenie kwoty na finansowanie wypłat odszkodowań i na uniknięcie w przyszłości wszelkich wątpliwości interpretacyjnych w tym względzie,
- 3) zdaniem Prezydenta m.st. Warszawy w projektowanej ustawie należy również określić zasady przekazywania środków, o których mowa w ust. 4c; w ocenie Prezydenta m.st. Warszawy optymalnym trybem byłoby postępowanie według następujących zasad:
 - 1) powyższe środki przekazywane byłyby w dwóch transzach w ciągu roku tj. do końca marca i września każdego roku,
 - 2) powyższe środki przekazywane byłyby na rachunek Miasta Stołecznego Warszawy zgodnie z wnioskiem Prezydenta m.st. Warszawa,
 - 3) rozliczenie przekazanych środków następowaloby na podstawie sprawozdania Prezydenta m.st. Warszawy do końca maja roku następnego,
- 4) finalnie, Prezydent m.st. Warszawy proponuje aby, w przypadku wydłużenia się procesu legislacyjnego i zaistnienia możliwości wejścia w życie projektowanej nowelizacji po dniu 31 października 2013 roku, zmienić okres finansowania wskazany w projektowanym ust. 4c z dotychczasowych lat 2013-2015 na lata 2014-2016, gdyż w takim wypadku pierwsze środki finansowe mogłyby zostać przekazane Prezydentowi m.st. Warszawy najwcześniej na początku 2014 roku, co czyniłoby niemożliwym wypłatę jakichkolwiek odszkodowań w roku 2013.

Ponadto proponuję uzupełnienie uzasadnienia przedstawionego projektu ustawy o następujące elementy:

- 1) Potrzeba zmiany ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji umożliwi zaspokojenie roszczeń dawnych właścicieli hipotecznych i ich następców prawnych dotyczącymi zwrotu gruntów bądź wypłaty odszkodowań w trybie dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279) bezpośrednio z Funduszu Reprywatyzacji. Fundusz Reprywatyzacji dysponuje środkami finansowymi w wysokości ponad 4 mld zł, z czego w latach 2010-2012 na wszystkie odszkodowania w skali całego kraju wydatkował średnio 195 mln rocznie.
- 2) W myśl art. 8 ust 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.) dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być środki z funduszy celowych, pozyskiwane na podstawie odrębnych przepisów. Jest to podstawa prawna do wydatkowania kwot z

Funduszu Reprywatyzacji, natomiast dla m.st. Warszawy do ujęcia kwot z Funduszu w dochodach budżetowych.

- 3) Proponowana zmiana ustawy wskazuje źródło dochodów finansujące specyficzne zadania Warszawy tym samym zaspokoi choć w części oczekiwania społeczne związane z roszczeniami dawnych właścicieli hipotecznych i ich następców prawnych dotyczącymi zwrotu gruntów bądź wypłaty odszkodowań w trybie dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy.
- 4) Projektowana nowelizacja nie dotyczy materii regulowanej prawem Unii Europejskiej.

PREZYDENT
MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

Hanna Gronkiewicz-Waltz